

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 149/2019
23.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александар Јовановић, адвокат из ..., против туженог Установа „Дечији центар Ниш“ из Ниша, чији је пуномоћник Гордана Ножица, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 742/2018 од 30.08.2018. године, у седници одржаној 23.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 742/2018 од 30.08.2018. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ се захтеви тужиље и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом основног суда у Нишу П1 3831/2016 од 14.12.2017. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се поништи као незаконито решење о отказу Уговора о раду туженог број .. од 16.09.2013. године и да се тужени обавезе да тужилцу врати на рад и распореди на радно место у складу са њеном стручном спремом, знањем и способностима и призна јој сва права на раду и по основу рада почев од 16.09.2013. године, као дана престанка радног односа па до дана враћања на рад, те да јој накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом. Ставом другим изреке обавезана је тужилца да туженом накнади трошкова парничног поступка од 175.500 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 742/2018 од 30.08.2018. године, ставом првим изреке одбијена је жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиље.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба ЗПП, при чему другостепена пресуда садржи оцену свих жалбених навода који су од одлучног значаја. Ревизијско указивање на битну повреду парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није релевантно, зато што та повреда не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је код туженог била у радном односу на неодређено време на основу Уговора о раду бр. .. од 14.08.2013. године, који је отказан решењем туженог бр. .. од 16.09.2013. године због учињене повреде радне обавезе из тачке 11. Уговора о раду, на основу члана 179. став 2. Закона о раду. Тужилци је стављено на терет да је 28.08.2013. године примила писани налог директора да 28.08, 29.08. и 30.08.2013. године врши упис полазника (деце узраста од 3 до 6 година) у ..., као и да у периоду од 02.09.2013. године до 28.06.2014. године ради са полазницима играонице у ... у просторијама које користи тужени, што је тужилца одбила тражећи потписивање анекса уговора о раду. Тужилци је стављено на терет и да је 28.08.2013. године, у просторијама правне службе туженог вређала запослену координаторку ББ. Описаним радњама тужилца је извршила повреде радних обавеза: неблаговремено, немарно и несавесно извршавање радних обавеза, као и некоректно понашање према запосленима и претпостављенима. У образложењу оспореног решења, тужилци је стављено на терет и непоштовање радне дисциплине у виду кашњења на посао 29.08.2013. године, а пре доношења овог решења тужилци су 03.09. и 04.09.2013. године достављена упозорења о постојању разлога за отказ уговора о раду у којима су наведене повреде које се тужилци стављају на терет уз навођење времена, места и начина на који су исте учињене. Тужилца се писмено изјаснила на наводе из достављених упозорења.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је спорно решење законито, зато што постоји одговорност тужиле за радње које су јој стављене на терет, чиме је образован отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, због чега је одбијен тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда одлука нижестепених судова је заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Сл.гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду, а тачком 3. истог члана прописано је да послодавац запосленом може да откаже уговор о раду ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Тачком 11. Уговора о раду број .. од 14.08.2013. године, прописано је да послодавац може, сходно одредби члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, отказати уговор о раду ако запослени својом кривицом учини, између осталих, и повреде радне обавезе у виду неблаговременог, немарног и несавесног извршавања радних задатака (алинеја 2), одбијање запосленог да обавља послове на којима ради (алинеја 3), као и некоректно понашање према запосленима и претпостављенима (алинеја 11). Иста тачка уговора (став други) прописује и непоштовање радне дисциплине као основ за отказ уговора о раду, у смислу одредбе члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду, у случају неоправданог закашњења на посао, или напуштање посла пре завршетка радног времена (алинеја 2).

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак нижестепених судова да су се у радњама тужиле утврђеним у спорном решењу, стекла обележја повреде радне обавезе из тачке 11. Уговора о раду број .. од 14.08.2013. године, чиме је образован отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду. У поступку пред нижестепеним судовима је утврђено да је тужилца одбила да поступи по писаном налогу директора туженог који је донет ради реализације усвојеног распореда послова, а након што тужилца није поступила по више издатих усмених налога, као и да је исказала некоректно понашање према запосленој ББ. Имајући у виду чињеницу да је утврђено да тужени своју делатност обавља на територији града Ниша, у седишту и истуреним одељењима у склопу једног организационог дела, као и да је тужилца добила налог да обавља послове свог радног места на територији града Ниша, у оквиру Установе “Дечији центар Ниш” који на територији града има више истурених одељења али представља један организациони део, то је по оцени Врховног касационог суда правилан закључак нижестепених судова да тужени као послодавац није био у обавези да са тужилцом закључује анекс уговора о раду, па одбијање тужиле да поступи по писаном налогу директора туженог представља повреду радне обавезе. Такође, тужилца је учинила повреду радне обавезе – некоректно понашање према запосленима и претпостављенима на тај начин што је упутила увредљиве речи запосленој ББ (на начин и у време како је то у побијаном решењу образложено). Тужилци су достављена упозорења о постојању разлога за отказ уговора о раду у којима су наведене повреде које се тужилци стављају на терет, уз навођење времена, места и начина на који су исте учињене, а тужилца се писмено изјаснила на наводе из достављених упозорења. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права. Имајући у виду да поступак отказа од стране послодавца спроведен у законитом поступку, правилно је одбијен тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду, те да се тужени обавезе да тужилцу врати на рад на основу члана 191. став 2. Закона о раду.

Применом члана 414. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд није детаљно образлагао ову пресуду, с обзиром да се ревизијом понављају жалбени наводи, а образлагањем се не би постигло ново нити уједначеније тумачење права.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке.

Одлука о захтевима странака за накнаду трошкова поступка по ревизији, садржана у ставу другом изреке, донета је применом члана 165. став 1. у вези чланова 153. и 154. Закона о парничном поступку. Ревизија тужиле је одбијена, па зато нема право на накнаду трошкова поступка по том ванредном правном леку, а трошкови

одговора туженог на ревизију тужиле, по налажењу Врховног касационог суда, нису били неопходни за вођење овог поступка.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић